

Kaina/Price 1/6

L I T U V I S

AUSTRALIJOS

DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS ■ LITHUANIAN FORTNIGHTLY
Registered at the GPO, Adelaide, for transmission by post as a periodical.

IV metai

— Adelaide, 1951 m. lapkričio 26 d. —

Nr. 24 (84)

Dievs, sveti Latviju!

BROLIŲ LATVIŲ TAUTĄ, MININČIĄ 33-ČIAJĄ NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO SUKAKTĮ, NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME IR LINKIME 34-TĄJĄ SUKAKTĮ ŠVĖSTI JAU LAISVOJE TĖVYNĖJE.

KARIUOMENES ŠVENTĖ

Lapkričio 23 diena, tradiciniai švenčiama kaip Lietuvos Kariuomenės atsikūrimo sukaktis, turi savo gilesnės prasmės.

Gyvenimas lietuvių tautai yra patiekęs alternatyvą: tarpe neramių kaimynų gyvenant netekti laisvės ir išnykti iš pasaulio, ar tą laisvę ir savo tautinę gyvybę ginti ginklu ir gyvybės aukomis. Lietuvių tauta yra pasirinkusi antrąjį kelią ir juo šimtmečiais eina, jį klodama savo vaikų gyvybėmis ir laistydama ju krauju. Lapkričio 23 yra tik vienas to kelio tarpsnis, bet jis yra būdingas visam praeitim ir, tikėjime, būsimam keliui.

Visa Lietuva yra nusagstyta piliakalniais, kurių atsiradimas niekur neužrašytas, bet kurių iškasenos rodo, kad jie buvo naudojami krašto laisvei ginti. Ir per rašytinę Lietuvos ir lietuvių tautos istoriją ryškiu bruožu driekiasi brangiausia žmogiškąja kaina — gyvybe ir kančiomis — perkamos laisvės gavalisė, neužgniaujamas siekimas. Ginkluotą kaimynai stengėsi ją nuslopinti — lietuvius prieš juos stėjo taip pat ginkluotas. Ir juo brangesne kaina ta laisvė buvo perkama, juo ji darėsi lietuviui mielesnė.

Karingumas tapo lietuvių būdo bruožu. Tačiau, tas karingumas, gimęs laisvę ginant, neišsigimė į plėšrų karingumą, liko skirtingas nuo turtų, garso ir nuotykių ieškant gimusio. Karas lietuviui niekad nebuvo tapęs amatu, sau tikslu, jis niekad nebuvo garbinamas. Karas lietuviui buvo ir liko priemone savo laisvei apsaugoti, kad galėtų netrukdomas kurti savitą gyvenimą. Todėl ir lietuviškojo ginklo gar-

bė yra likusi švari, nesuteršta beprasmeimis žudynėmis, žiaurumais ir kitokiais negarbingais veiksmais.

1918 metų lapkričio 23 dieną atsikūrusią mūsų kariuomenę turime vertinti ne kaip kurį naujadarą, ar su 1940 metų įvykiais pasibaigusį trumpalaikį epizodą. Ji buvo piliakalniuose gimusių tradicijų tęsėja, kilusi iš tautos gelmių, jai supratus momento svarbą. Ji susidarė ne iš kokių samdinių, algininkų, grobio ar nuotykių ieškotojų, bet iš sveikiausio tautos elemento, vyrų, kuriems krašto laisvė buvo gyvesnė realybė už pačią gyvybę. Vienas jų, paprastas kaimo vyrukas, tą visų jų nusistatymą yra nusakęs šiais žodžiais: "Niekai gyvybė, jei šalis vėl būtų prieš pavergta."

Atsikūrusioji Lietuvos kariuomenė atliko milžinišką darbą, neįvertinamą jokių medžiaginiu mastu. Ji ne vien apgynė atsikūrusią valstybę jai kritišku metu, bet ir atgaivino bei išplėtė tautoje lietuviško-

M U S Ų L E I D I N I A I

Pulgis Andriušis — SUDIEV, KVIETKELI!, apysaka. 181 psl., kaina 7 šil.

Teta Rūta — GINTARO PASAKA, knygelė mokyklinio amžiaus jaunimui, spal. iliustracijos dail. A. Rūkštelės. Kaina 2/6

A. S. Puškinas — DUBROVSKIS, romanas su labai stipria intriga. 105 psl., kaina 6/0

GERIAUSIA DOVANA ARTĖJANČIŲ ŠVENČIŲ PROGA — LIETUVIŠKA KNYGA!

NAUJAUSIOS ŽINIOS IS LIETUVOS

SOVIETINĖ KRONIKA

— Paleckis iškilmingai ir su džiaugsmu paskelbė, kad jau 92% visų Lietuvos ūkininkų suvaryti į kolchozus, jo terminu tariant, "savanoriškai" įsijungė į kolektyvus. Sniečkaus užtikrinimu, kolchozinė santvarka esanti "amžiams Lietuvoje įvesta". Kolchozininkai juokiasi, kad iš to "amžinumo" neišeitų taip, kaip išėjo su Gedvilo, Mickio ir kitų dar pirmosios sov. okupacijos pradžioj duotaisiais "amžiniais pažadais" atiduodant ūkininkams žemę "amžinon nuosavybėn", į kurią niekas niekad nesikėsins...

— Į Vilnių rugsėjo mėnesį grįžo iš gastrolių filharmonijos kolektyvas, per pusantro mėnesio pasiūstas aplankyti Ukrainos, Azarbeidžano, Gruzijos, Armenijos, taip pat Abchazo ASSR miestų. Koncertuose dalyvavo choras, taip pat "Stalino premijos" laureatai solistai J. Petraškevičiūtė ir A. Livontas. Dirigavo B. Dvarionas ir K. Kaveckas. Atliko Dvariono "Kantatą Stalinui" ir kt. panašius dalykus.

— Mokslo Akademijos darbuotojai Brundza, Šimkūnaitė ir Seibutis atliko pievų tyrinėjimo darbus Šilutės, Pagėgių ir Priekulės rajonuose. Rugsėjo mėnesį taip pat sudarytas Nemuno žemupio pievų žemėlapis.

— Palanga iš rajonių miestų teisių atžvilgiu pakelta į sritinius miestus.

— Lietuvos darbo žmonės verčiami minėti net kruvinąjį čekos kūrėją Dzeržinskį, bolševikų vadi-

namą "Geležiniu Feliksu". Ryšium su jo mirties sukaktimi darbininkams buvo paaiškinta, kad "jo vardas yra tampriai susijęs su Kaunu. Mat, Kaune 1897 metais jis vedė revoliucinį darbą ir buvo caro valdžios areštuotas." Į karo muziejaus sodelį ta proga buvo suvaryta daugybė žmonių. Mitingą atidarė Kauno srities kom. partijos sekr. Ozarskis, pažymėdamas, kad Dzeržinskis savo veiklą pradėjo Vilniuje ir buvo vienas iš pirmųjų, kuris skleidė marksizmo-leninizmo idėjas Lietuvoje. Tarp Kauno darbininkų vedęs revoliucinį darbą, organizavęs streikus, leidęs revoliucinę literatūrą. Po jo kalbas apie kruvinąjį čekistą pasakė dar Sniečkus, Lenino ordinu apdovanotas seniausias Kauno "Neries" fabriko darbininkas Narkevičius ir "Priekalo" brigadininkas Šilauskas.

— "Tėvynės Balsas" Nr. 13 giriasi, kad įvairiuose žemės ūkio kursuose jau esą apmokyti 50.000 kolchozininkų. Čia tenka nebent tik pridurti, jog tie kursai tik buvo vadinami žemės ūkio kursais; faktiškai tiek žmonių buvo "apmokyti" komunistinės propagandos. Dėl propagandos buvo pasiūsta Lietuvos kolchozininkų vardu delegacija net į Kubanę ir Stalino gimtinę. Dalyvavo, kaip ir visose panašiose "ekskursijose", veik išimtinai vieni rusai. Spalio 22 d. Kaune buvo atidaryta rajoninė žemės ūkio paroda, rodanti "stebuklus kolchozuose..."

— Kaip Sovietai moka meluoti, rodo kad ir gyrimasis per TB Nr. 16, kad "Druskininkų kurorte ilsis, taisy savo sveikatą tūkstančiai Tarybinės Lietuvos darbo žmonių. Apie tai anksčiau ir svajoti

jo karingumo tradiciją ir davė jai modernias formas. Ji buvo svarbi pilietinio sąmoningumo bei pareiškimo mokykla, jaunos vyrus grūdinusi ateiviai.

Mes dar tebegyvename tuos įvykius, kurių eigoje Lietuvos nepriklausomybė buvo nuslopinta, kariuomenei organizuotai ir aktyviai nepasipriešinus. Tuo klausimu buvo daug kalbama ir rašoma, tačiau jį galės atsakyti tik ateitis, kai į dabarties įvykius bus galima pažvelgti iš istorinės perspektyvos. Kariuomenė buvo pasirengusi, bet įsakymo veikti ji ne gavo. Kodėl taip įvyko, yra politikos klausimas, kurį čia ne vieta nagrinėti.

Mūsų kariuomenės vienos dalies vėliavoje buvo įrašytas šūkis: "Ne vien ginklu Tėvynę vaduosi." Tai yra tiesa, paimta iš mūsų tautos istorijos, kurioje gausu pavyzdžių, rodančių nuostabaus didvyriškumo kovojant dėl tautos gyvybės kovojant ne vien medžiagiais ginklais. Tos tiesos pajautimas mūsų tautai davė knygnešius, davė tuos užsispyrėlius, kurie tylųjį "kad tu, gudai, nesulauktum!... išugdė iki nebesulaikomo prasiveržimo. Tos tiesos pa-

jautimas stumia, judina ir visus tuos lietuvius, kurie, svetimųjų jūroje atsidūrę, save pamiršę, kovoja už lietuviškosios dvasios išlaikymą per savas vargo mokyklas, spaudą, organizacijas, kurie tautiečių dvasioje gaivina ir stiprina Lietuvos atgimimo viltį. Jie dabar taip pat yra aktyvūs Kovojančios Lietuvos kariai, šalia kurių yra vietos mums visiems.

Kariuomenės eiles perėję ar, jas perėjusių apmokyti ir parengti, Lietuvos vyrai dabar kovoja ginklu dėl jos laisvės partizanų daliniuose. Tos pat dvasios pilni, to pat tikslo siekdami, daug jaunų lietuvių, nors ir svetimą uniformą vilkėdami, kietai ir ryžtingai rengiasi lemiamai kovai. Visų laipsnių, visokio amžiaus lietuviai kariai šiandien buriasi vienon bendruomenėn, kurios tikslas — Lietuvos laisvė.

O tiems, kurie savo ištikimybę kario pareigai yra įrodę gyvybės ar sveikatos auka, pridera mūsų visų meilė ir pagarba. Jie tebūna mums šviesiu pavyzdžiu. (s)

Kazys Kunca-Kuncevičius

Iš ruošiamo spaudai eilėraščių rinkinio "Likimo laivu".

M I Š K O P A S A K A

Vaikos vėjai po giraitę
Iš šalių visų.
Beržai garbanas suraitę
Glaudžias prie pušų.

Šnabžda eglės žaliakasės,
Kalba ažuolai:
Kaip krauju vargus nurašo
Laisvės sakalai.

Kaip basi jie, mirtį sėja...
Kaip anie kadais.
Žemę kryžiais nužymėja
Įvairiais vardais.

Kaip arimų pirkios rūksta,
Svyła kaminai...
Kai vergovės pančiai nyksta
Lietuvai jaunai.

Vaikos vėjai po giraitę,
Kalba ažuolai,
Kokį žemei neša kraitį
Laisvės sakalai.

niekas nesvajoj." Atvykusieji iš Lietuvos ir mačiusieji Druskininkus visai ką kita tvirtina. Ten darbo žmonių nė su žiburiu nerasi. Tiesa, ir ten "ilsisi ir gydos", bet tik ne tūkstančiai Lietuvos darbo žmonių. O jei kas iš lietuvių ir atvažiuoja pasižiūrėti, tai taip ir apšaukia: "gydos ir ilsisi..."

— Nežiūrint, kad "Tiesa" ir toliau giriasi, jog Moterų Tarybos kolūkiuose po praveštų kursų specialiose mokyklose, kuriose "Tiesos" duomenimis, dalyvavo 4.100 moterų, visuose Lietuvos kolchozuose prasidėjo nepaprastai intensyvus masinis — politinis moterų darbas, įsteigti vaikų darželiai, žaidimo aikštelės ir žindyvių priežiūros punktai — naujaisiais iš Lietuvos gautomis žiniomis, tik vienam antram kolūkyje tokios Tarybos yra išrinktos. Lietuvės moterys ir toliau įnirtusios vilkės plėštinėmis saugoja savo vaikus nuo sovietinės bolševikų dvasios, kad jie netaptų tėvų ir tėvynės išdavikais.

(ELTA)

E L T O S K R O N I K A

— Visiems reikalams, susijusiems su Jungtinių Tautų sesija Paryžiuje, vadovauti Vykdomoji Taryba paprašė Lietuvos atstovą Paryžiuje Dr. St. Bačkį, jam pavesdama sutelkti visas diplomatines jėgas, kurios tik bus reikalingos šiai akcijai. Jau dabar į šį darbą aktyviai įsijungė prof. J. Baltrušaitis, pulk. Lanskoronskis, E. Turauskas. Numatyta, kad šiam metui pagal reikalą bus patelkta ir daugiau jėgų.

Savo ruožtu Amerikoje paruošiamuosius darbus

atliko Lietuvių Pat. Grupė prie LE, bendradarbiaudama su Lietuvos ministru Vašingtone. Min. P. Žadeikis drauge su Estų ir Latvių diplomatais, taip pat Čekoslovakų, lenkų, rumunų ir vengrų tautinių komitetų atstovais Amerikoje įteikė Jungtinėms Tautoms bendrą memorandumą dėl genocido.

— VLIKo narys ir TF valdytojas prof. J. Kaminskas, spalio 20 d. laimingai pasiekęs JAV, pats informuojasi apie tenyškųjų lietuvių bei amerikiečių nuotaikas ir lietuvių veikėjus, taip pat atskiras organizacija informuoja apie laisvinimo veiksmų veiklą Europoje. VLIKe jį laikinai pavaduoja adv. J. Skorubskas.

— URT valdytojas prof. J. Brazaitis lankėsi Vokiečių užsienio reikalų ministerijoje Bonoje, tarptautiniame komitete krikščioniškajai kultūrai ginti, ispanų ambasadoje ir nunciatūroje Godesberge. Turėjo taip pat pasikalbėjimą su garsiuoju amerikiečių žurnalistu Schweitzeriu.

— Vykdomoji Taryba patvirtino Revendikuotųjų Sričių Tarnybos sąmatą įgalinančią visa plotme tvarkyti Mažosios Lietuvos reikalus.

Australijos Lietuvis 1952 metams

1. 1952 metais AUSTRALIJOS LIETUVIS padidinamas ir jo formatas keičiamas.

Turinio padidėjimas dėl formato pakeitimo yra tolygus apie 20% (apie trys puslapiai dabartinio formato), nes sumažėja tuščių vietų; be to, užsakytas mažesnis šriftas žinioms, dėl to turinys dar apie 10-15% padidės. Taigi, viso turinys bus padidintas apie vienu trečdaliu. Su turinio kiekybės padidiniu bus galima ir patį turinį padaryti išsamesnį ir pilnesnį.

2. Visi prenumeratoriai gauna nemokamai 1952 metams kalendorių, kurio kaina atskirai perkant bus 5-6 šil.

3. Dėl laikraščio padidinimo ir nuolatinio kainų bei atlyginimų kilimo prenumerata taip pat turėjo būti pakelta: metams £2. 10. 0; pusci metų — I pusmečiui (su kalendorium) £1.11.0, II pusmečiui £1. 6. 0; ketvirčiui — I ketvirčiui (su kalend.) 19 šil., II-IV ketvirčiams po 14 šil.

JAU PATS LAIKAS SUSIRUPINTI AL UŽSIPRENUMERUOTI 1952 METAMS! JUO ANKSČIAU — TUO GERIAU!

"AUSTRALIJOS LIETUVIO" LEIDYKLA

AUKODAMI TAUTOS FONDUI REMIAME
LIETUVOS LAISVINIMO KOVĄ!

Pirmasis paskolos traukimas

GRAŽINAMA 40% VISOS PASKOLOS

Š. m. lapkričio 18 dieną įvyko pirmasis "Australijos Lietuvio" Spaudos Bendrovės 4% paskolos tiražas. Bendrovė nusprendė jau šiais metais gražinti ne 33%, kaip numato taisyklės, bet 40% visos paskolos. Ča skelbiamas oficialus traukimo aktas:

"1951 metų lapkričio 18 dieną 'Australijos Lietuvio' Spaudos Bendrovės pakviesta komisija, susidedanti iš ALB Adelaidės Apylinkės Valdybos atstovo-įžd. C. Petriko, neutralaus stebėtojo Pr. Matiuko, paskolos davėjų stebėtojo K. Kuniučio ir AL red. J. Glušausko, įvykdė AL Sp. Bendrovės 4% paskolos pirmąjį traukimą. Numerius traukė 5 metų amžiaus Emilija Matiukaitė.

Prieš traukiant numerius komisija nusprendė, kad į tiražą išėjusiais laikyti visus lakštus, kurių numeriai baigiasi tomis pat skaitlinėmis, kaip ištrauktųjų.

Išraukti šie numeriai:

60, 192, 425 ir 476

Tuo būdu į tiražą išėjo visi paskolos lakštai, kurių numeriai baigiasi 0, 2, 5 ir 6.

(Pas.) C. Petrikas, Pr. Matiukas, K. Kuniutis ir J. Glušauskas"

MALONUS MUSŲ RĖMĖJAI!

Kai prieš pusantrų metų mes kreipėmės į jus, prašydami pagalbos įkurti pirmąjį lietuviškos kultūros židinį—spaustuvę Australijoje, jūs skubėjote į pagalbą: kas telegrafu, kas laiškais oro ir paprastu paštu siuntėte pagal savo išgales po svarą ar kelis (o kai kurie ir po kelias dešimtis), kad mūsų užsimotas tikslas būtų pasiektas. Jūs gerai supratote tokio židinio reikšmę lietuviškam reikalui. Jūs žinojote, kad be savos spaustuvės nebus galima nė laikraščio išlaikyti, nė lietuviškų knygų išleisti. Vadovaudamiesi šiuo giliu mūsų tautinių interesų supratimu jūs perviršijote dėtą leidyklos viltį ir davėte mums paskolos (bei aukų) ne £750, kaip mes prašėme, bet £792. Taigi, jūs savo pareigą atlikote su kaupu.

Iš savo pusės Leidykla žadėjo ne tik leisti laikraštį, bet ir lietuviškas knygas. Šiandieną, duoda-

mi jums savo apyskaitą, mes galime pareikšti, kad

— lietuviška spaustuvė įkurta ir jos egzistencija užtikrinta;

— lietuviškas laikraštis spausdinamas nousavoje spaustuvėje ir jis pamažu bet užtikrintai progresuoja turiniu ir apimtimi (nuo ateinančių metų turinys padidinamas);

— ant stalo jau guli trys mūsų išleistos knygos: Pulgio Andriušio "Sudiev, kvietkeli", Tetos Rūtos "Gintaro pasaka" ir A. S. Puškino "Dubrovskis";

—1952 metams kalendorius jau spausdinamas ir visi mūtų prenumeratoriai jį gaus nemokamai;

— tolimesnis knygų leidimas eis sparčiau, nes nugalėti visi techniški ir materialiniai sunkumai.

Tai yra mūsų "procentai" visiems rėmėjams ir paskolos davėjams.

Tačiau Leidykla nepamiršo, kad jūs įvykdėte savo pareigą su kaupu. Dėl to ir Leidykla jau pirmais metais nusprendė gražinti ne trečdali visos paskolos, kaip numato paskolos taisyklės, bet 40%, taigi, taip pat su kaupu.

Visus paskolos lakštus, kurių numeriai baigiasi skaitlinėmis

0, 2, 5 ir 6

prašome siųsti mums apmokėjimui. Siunčiant lakštus prašome nurodyti, ar pinigus įrašyti į prenumeratą, ar už knygas, ar pervesti jums grynais pinigais ar, pagaliau, sunaudoti kitiems tikslams. Mes pasiruošę savo išpareigojimus įvykdyti taip nuoširdžiai ir sąžiningai, kaip ir jūs, skubėdami su pagalba tuo metu, kai ta pagalba mums buvo taip vertinga ir reikalinga.

Kol lietuviška leidykla ir prenumeratoriai bei lietuviškų knygų rėmėjai sudarys vieną didelę ir tamprią lietuvišką šeimą, kol būsimė pasiruošę vienas kitam pagalbon, vadovaudamiesi principu — visi už vieną vienas už visus — tol mūsų tautinės tvirtovės nepajudins jokios pašalinės jėgos, nors ir kokios stiprios jos bebūtų.

Kitas paskolos traukimas įvyks 1952 metų lapkričio mėnesį.

J. Glušauskas

Pulgis Andriušis

AUSTRALIŠKI DZINGULIAIKAI

Čia dainuoti ketinu
Apie žemę avinų.
Čia mes valgom naktį, dieną
Su zlebyznom baronieną.
Net jau skilvis mums paplėko
Nuo tokio australų šeko,
Dantų smegenys atšuto,
Rodos, gertum net degutą.
Štai jau draugas koją mina,
Girdi, reikia vitaminų.
Čia atvykom laukti karo,
Bet užkliūvome už baro.
Paskolinę pusę svoro,
Puntam vyną, kol išvaro.
Kada laisva stos tėvynė,
Jau bus tuščia piniginė.

Dirbam dieną, dirbam naktį,
Susiveržę diržo sagtį.
Paskui dairomės namų,
Kad gyvent būtų ramu.
O kai namą jau pastato,
Draugo gatvėje nemato.
Jei statysi plėčką whisky,
Su tavim kalbės dar biskį.
O išgėręs tavo whisky,
Jis sakys: "Šalin, tu driski!"

Namie liko šeimynėlė:
Trys vaikai ir prisieglė.
Kaip tik čia iškeliaujam koją,
Tuoju velnias man apstojo.
Šnabžda jisai man į ausį:
"Australiukę jauną gausi."
Tik pamerčiau vienai akį,
Žiūriu, iš paskos man lekia.
Sako, darling, bus Okay,
Ir pas mane trys vaikai!
Taip papildžiau dvipatystę,
Lietuvon nereiks jau grįžtie.

Kol dar buvo komitetai,
Plaukė balfiniai paketai.
Nors ir čia yr draugija,
Bet paketų nedalija.
Todėl niekur nes'rašau,
Po velnių visus prašau.
Kai ateina rinkt aukų,
Griebiu tokį už plaukų.
Vokietijon siųskit, sako,
Džiovininkams jau be kvapo.
O kas man išgydys džiovą,
Kai nuo plonko gulsiu lovon.

Greit važiuosim į Melbourną

Mes Australijoje

LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJAUS MINĖJIMAS MELBOURNE

700 metų Krikščionybės įvedimas Lietuvoje buvo iškilmingai paminėtas Melbourne. Minėjimui rengti buvo sudarytas iš įvairių Melbourne esančių lietuviškų organizacijų atstovų jubiliejui rengti komitetas. Jubiliejaus minėjimas pradėtas š. m. spalio 27 d. vakare atitinkamu koncertu. Prieš koncertą, akademinėje dalyje, lietuvių parapijos kapelionas kun. P. Vaseris pasakė atitinkamą įžangos žodį. Po to sekė prof. Raulinaičio paskaita, apibudijanti Lietuvos kelią ir jos pastangas prieš krikštą. Atitinkamą svečių žodį pasakė J. E. Vyskupas Vesters ir Viktorijos emigracijos šefas Mr. A. M. Priest. Meninėje dalyje buvo išpildytas pp. V. Zdanavičiaus ir P. Morkūno duetas, A. Valius išpildė keletą klarneto dalykų, o smuikininkas St. Gabrijolavičius naujai pasirodė Melbourne visuomenei su smuiku. Nepaprasto naujumo publikai parodė Danutės Nasvytytės vadovaujama šokėjų grupė.

Rytojaus dieną, t. y. spalio 28, minėjimas buvo tesiamas Melbourne Katalikų Katedroje. Čia dalyvaudant gausiai lietuviškai ir australų visuomenei buvo atlaikytas iškilmingos pamaldos. Atitinkamą šventei pritaikytą pamokslą pasakė Melbourne arkivyskupas Dr. Mannix. Per pamaldas giedojo lietuvių ir australų chorai. Pamaldos buvo transliuojamos per Melbourne radiją.

Atskirus minėjimui sveikinius atsiuntė Imigracijos ministeris Mr. H. Holt ir Mr. A. Calwell.

Melbourne lietuvių visuomenė iš savo pusės ta proga pasveikino Lietuvos Metropolitą J. E. Arki-vyskupą J. Skvirecką. (sbz)

Per Kalėdas aušint burną.
Ten rinkimai bus valdžios
Ir vėl snausim iš pradžios.
Nei laikraščio, nei namų.
— Oi, tautiečiai, neramu!
Tad pašokim guggy-muggy,
Kad nebūtum taip surūgę.

"SVIESOS" KULTūros SAMBURIŲ MELBOURNO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Š. m. spalio 29 d. įvyko Sambūrio Melbourne skyriaus susirinkimas, kuriame arch. Vyt. Žemkalnis skaitė paskaitą tema: "1941 m. sukilimas ir laikinoji vyriausybė". Prelegentas, kaip vienas iš laikinosios vyriausybės narių, savo paskaitoje išryškino jos uždavinius, nuveiktus darbus, ypatingai švietimo ir kultūros srityje ir jos išsiskirstymo priežastis. Antrąją paskaitos dalyje prelegentas davė konkrečių sugestijų, kaip turėtų būti vedama Lietuvos išlaisvinimo kova, dėl kurios iki šiol nepavyko susitarti mūsų egzilinėms politinėms institucijoms. O juk kaip lengvai toks susitarimas galėtų ir turėtų būti pasiekiamas. Reikia tik, kad tos institucijos, kurių rivalizuojantį veiksnį sudaro politinės partijos, atsisakytų nuoširdžiai nuo noro valdyti kraštą po išlaisvinimo ir paliktų tas funkcijas tautai, kurios mes esame tik labai maža dalėlytė. Šio klausimo vienoks ar kitoks išsprendimas, be abejo, parodys mūsų politinį - demokratinį išsivystymą bei subrendimą...

Po paskaitos sekė labai gyvos diskusijos, kurios dėl laiko stokos turėjo būti nutrauktos. Buvo nutarta to klausimo tolimesnėms diskusijoms skirti vieną susirinkimą.

Tolimesnėje programoje, be kitų klausimų, didelio dėmesio susilaukė ligonių Vokietijoje šelpimo reikalas. Susirinkimas vienbalsiai nutarė, kad kiekvienas narvis pagal išgales kas mėnesį aukos ligonių šalpos fondui. Be to, šalpos populiarinimui ir organizavimui ne tik Sambūriuje, bet ir už jo ribų susirinkimo buvo pakviesta kol. D. Simankevičienė, kuri įgijo daug patyrimo šioje srityje Vokietijoje. Po kalbų ir diskusijų buvo padaryta rinkliava, kuri atnešė £7.6.0

Dalyvis

NAUJA ALB SYDNĖJAUS APYLINKĖS VALDYBA

Š. m. lapkričio 11 d. ALB Sydneyjaus Apylinkės visuotinio narių susirinkimo išrinktoji valdyba pa-

siskirstė pareigomis taip:

Pirm. — S. Pačėsa

Vice-pirm. — sekr. V. Simniškis, Kasininkas — V. Šablevičius, Šviet.-Kult. vadovas B. Šaltmiris.

ALB Sydneyjaus Apylinkės Valdybos būstinė: 58 Kellete St., King's Cross, tel. F 2327.

IŠLEISTUVĖS ALB WAGGA-WAGGA SENIUNIJOJE

Du su puse metų rūpinosi Gerb. Kun. J. Kungys ateivių dvasiniais reikalais, aptarnaudamas netoli Wagga-Wagga buvusias Urankvinty ir Kapooka šeimų stovyklas. Nėbuvo jo užmiršti ir privačiai gyvenantieji ateiviai. Kun. Kungys rasdavo laiko kiekvieną asmeniškai aplankyti, ar tai palaikyti gyvą religijos ugnį ir dvasinę lygsvarą, ar naujai pirktų namų apžiūrėti ir kartu pasidžiaugti. Stropiai dirbta ir daug padaryta.

Ypatingą rūpestį, globą ir paramą pajuto vietos lietuviškoji kolonija, kurioj Kun. Juozas buvo visuomet populiarus ir lauktas asmuo. Nežiūrint gausių ir perkrautų religinių pareigų visuomet rado laiko ir lietuviškam reikalui.

Ateivių stovykloms užsidarius ir kariuomenei jas perėmus, Kun. Kungys, kaip jis savo kalboje per jam suruoštas išleistuves pabrėžė ieško naujos, platesnės ir našesnės dirvos savo darbui ir veiklai. Jo žemaitiškas kraujas ir veržlumas, nei kiek nemažiau kaip ir jo širdis sakanti, jog tikrasis pasitenkinimas ir atpildas esąs tik dirbant tarp savųjų, lietuviškame pamoksle ar paskaitoje. Jis todėl ir prašė savo vyresniųjų sutikimo leisti jam persikelti į Melbourną, kur didelė lietuviškoji kolonija leis pasireikšti jam visoje apimtyje.

Jo bažnytiniai viršininkai įvertindami jo atliktą didelį darbą, o taipogi nenorėdami netekti jo visam laikui, "paskolina" Gerb. Kun. Juozą Melbourne vyskupijai.

Lygiai taip pat Wagga-Wagga lietuviai drįsta irgi tik "paskolinti" Kun. Juozą Melbourne lietuviams, tikėdami, kad Kun. Juozas neužmirš ir savo senų parapijiečių.

Jie linki jam visokiariopos sek-

mės religiniame ir lietuviškajame darbe, lygiai kaip ir asmeniniame gyvenime ir sako "iki pasimaty-mo!"

V. R. P.

KELETAS MINČIŲ KUDIRKOS "VIRŠININKUS" PAMAČIUS

Lapkričio 3 ir 10 dienomis Adelaidės lietuvių visuomenė turėjo retą progą pamatyti gyvus Dr. Vinco Kudirkos "Viršininkų" herojus scenoje. Už šią malonią progą padėka tenka nenuilstamiems mūsų teatro meno mėgėjams, rež. J. Gučiui ir jo bendradarbiams—artistams.

Vargu ar beatsiras bent vienas lietuvis, kuris anos garsios Dr. Vinco Kudirkos satyros nebūtų skaitęs, todėl juo labiau buvo įdomu pamatyti tuos herojus gyvus, bent jau scenoje.

D-ro Vinco Kudirkos satyra nėra sukurta vaidinimui. Ją teko pritaikinti scenai, ką atliko rež. J. Gučius ir jam tai pavyko gana gerai. Savaimė suprantama, kad ribotos scenos galimybės neleido Kudirkos herojus parodyti visoje jų "paradinėje" pilnumoje (kaip tai galima filmoje), tačiau nei satyros idėja nei personažai dėl to nenukentėjo. Naujas dalykas, pridėtas "Viršininkams", yra epilogas. Matomai, juo norėta parodyti caro politikos ir imperialistinių Rusijos siekimų tęstinumą. Toks epilogas buvo visai savo vietoje, nes kuo gi skiriasi dabartinė rusų politika Lietuvoje nuo caro laikų politikos? Ga! tik kiti, rafinuotesni metodai, tikslai visiškai tie patys.

Dr. Vincas Kudirka savo herojus šaržavo. Jis juos paėmė tokius, kokie jie buvo tikrovėje ir išryškino jų silpnąsias, neigiamas puses, parodydamas jas iš juokingosios pusės. Rež. Gučius gal dar labiau šias ypatybes išryškino scenoje. Prieš žiūrovo akis praėjo visa eilė komiškų kreatūrų, tipiškai rusiškų valdininkų, kurių tikslas — karjera, kyšiai, girtuokliavimas ir pataikavimas vyresniesiems.

Sakoma, kad artistas scenoje turi įtikinti žiūrovą, jog tai, kas scenoje vyksta, yra realu, tikra, nedirbtina, ir kad herojus, kurį mato žiūrovas, nėra visiems gerai

pažįstamas Jonelis ar Marytė, bet tikrai tas asmuo, kurį jis vaizduoja. Scenos meno mėgėjams reikėtų pavyksta įveikti šią "tvirtovę" ir todėl jie dažnai "meluoja", neįtikina žiūrovo. Kalbant apie rež. J. Gučiaus vadovaujamą Teatro Studijos pasirodymą reikia pripažinti, kad ji jau toli paliko šį slenkstį. Žiūrovai matė scenoje t i p u s, sukurtus tiksliai apgalvotu metodu, suteikiant kiekvienam jų savitą charakterį, "spalvą".

Apie atskirus vaidintojus čia netenka daugiau kalbėti: visi jie atliko savo roles gerai ir įtikinančiai. Daugiau gal išsiskyrė B. Rainys, ypač puikiai atlikęs Vakchanalijaus Vziatkovičiaus Kruglodurovo rolę; kaip viršininkas gal buvo kiek paskurdus, bet iš buvusio puskarininkio nėra ko daugiau ir benorėti. Tiesa, tai ne artisto, bet jau režisūros reikalas.

A. Gutis — Joselis sukūrė klasišką Lietuvos miestelio žydo nusulio tipą. Antras žydelis — Mauša (N. Skidzevičius) sukūrė žydo "inteligento" tipą, įtikinantį, gudresnį už savo kolegą. V. Ratkevičius — Antanas Pstrumskis, valščiaus raštininkas, sukūrė klasišką lankščia nugara pataikūno ir kvšininko tipą. A. Petrikas (Polimeisteris), A. Trinka (Mokymų inspektorius), B. Bakšinskas (Valstybės turtų saugotojas), L. Karmazinas (Počmeisteris), Z. Kučinskas (Burmistras), V. Užbalis (Vaitas) — visi jie savo roles atliko įtikinančiai ir kėlė pasigėrėjimą žiūrovų tarpe.

"Viršininkuose" nedaug tegalėjo pasireikšti moterys. Pagoda Nastjevna (Kruglodurovo žmona) S. Kanienė ir Halina Pstrumskienė — G. Matulevičienė savo roles atliko įtikinančiai.

Menišką scenos aformavimą atliko dail. Ant. Rūkštelė.

Administracinius teatro reikalus tvarkė P. Kanas, kostiumais rūpinosi Z. Lelys, rež. pad. E. Tapauskas.

Baigiant šias palaidas žiūrovo mintis čia norėtus iškelti kitą, pašalinį reikalą, svarbų tolimesnei teatro egzistencijai. Būtent, materialinį teatro rėmimą. Mat, teatras reikalauja daugiau lėšų parengimams, negu kuri nors kita grupė (tautiškų žokių šokėjai, cho-

ras ar pan.). Iš užkulisių patirta, kad surinktos už bilietus pajamos toli gražu nepadengia net materialinių išlaidų. Nuostolius dengia patys artistai savo lėšomis. Tai negali tęstis ilgai. Lietuviškoji visuomenė neturi teisės norėti, kad tie idealistai ne tik aukotų mases laiko spektaklių pastatymui, bet dar ir nuostolius dengtų savo pinigais. Reikia pagalvoti apie papildomą lėšų organizaciją mūsų lietuviškam teatrui paremti. Šios iniciatyvos turi imtis tie, kuriems scenos menas yra brangus vertingas įpašas į bendra mūsų bendruomenės kultūrinį lobį, kurie mano, kad savąjį teatrą reikia ir būtina išlaikyti.

Adelaidės Lietuvių Teatras, vadovaujamas energingo ir gabaus režisoriaus J. Gučiaus, pasiekė profesionalinio teatro lygį. Jam juo lengviau dirbti, turint pasiaukojusių scenos menui idealistų būrį, kuriems jokie sunkumai nesudaro kliūties siekti pasirinktoje meno šakoje vis naujų laimėjimų kad lietuviškoji visuomenė turėtų progos bent retkarčiais atitrūkti nuo pilkos kasdienybės ir pasigėrėti aukštesnėmis vertybėmis.

Gausios puokštės gėlių ir ilgi aplodismentai buvo visuomenės įvertinimas režisoriaus ir artistų darbo.

Baigiant noris palinkėti mūsų teatralams geros sėkmės tolimesniuose užsimojimuose.

J. Žiūrovas

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 23 d. Adelaidės Atsargos karininkų "Ramovė" surengė Lietuvos Kariuomenės dienos minėjimą. Įžangos žodį tarė A. Levickis, paskaitą skaitė V. Stasiškis. Meninėje dalyje dalyvavo Tautinių šokių grupė, vadovaujama B. Bakšinsko, ir vyrų choras, vadovaujamas muz. V. Šimkaus, išpildė keletą kariškų dainų.

"MUSŲ PASTOGĖ" lapkričio 14 dieną jau išspausdinta lietuviškoje "Minties" spaustuvėje.

ŽUVO LIETUVIS

Lapkričio 21 d. važiuodamas dviračiu per Exeter (Adelaide) pervažą buvo užkliudytas pravažiuojančio traukinio ir užmuštas lietuvis P. Kvedaras.

Easy English

RADIO PROGRAMME
FOR "NEW AUSTRALIANS"
BROADCAST BY THE AUSTRALIAN BROADCASTING COMMISSION

Saturday, 1st December, 1951.

In this broadcast lesson Mary, John and Paul will teach you how to use the past tense of the verb "to hear", and other useful words

Hehe is a part of the broadcast. When you listen you will see that this is an easy way of learning English.

MARY: Is that you, Paul?

PAUL: Yes, Mary.

MARY: Ssh! Speak softly. I want to look at this. Come quickly.

PAUL: Where, Mary? I can't see. It's too dark to-night.

MARY: Look! Just here.

PAUL: Oh, I see ... it's a cat, isn't it?

MARY: No, I'm sure it's not a cat. I think it's a possum. Oh! Now it's running away. Can you see?

PAUL: No, but I hear it.

MARY: Now I am quite sure it's a possum. We'll go back to the house and bring a torch and some biscuits — and fruit. They love fruit.

PAUL: What is a torch? Can they eat that?

MARY: No, they don't eat that. It's a light, Paul. You have electric lights on your bicycle. A torch is a little electrical light. You can take it in your hand or in your pocket and turn it on when you want to see.

JOHN: Hullo! What's the matter? You were a long time. Was your handbag in the car?

MARY: Yes, thanks, John. But when I was in the garage I heard a noise on the iron roof.

PAUL: Heard?

MARY: I hear — I heard. I hear you. You are speaking English now. I heard the possum three minutes ago — I cannot hear it now — but I heard it. It was running on the iron roof of the garage.

Saturday, 8th December, 1951.

In this broadcast lesson you will hear of Paul's visit to a gold mine. He uses the past tense when he tells Mary about it.

PAUL: We went by car to ... the mine and... when we went down under the earth.

JOHN: Where was the gold?

PAUL: I saw no gold, but it was there.

JOHN: How do you know it was there?

PAUL: They said it was there ... The miners — the men working there — said the gold was there all right.

MARY: What's it like in a mine, Paul?

PAUL: Well, it's just a very big hole in the earth. We went down the hole in an elevator ...

MARY: A lift?

PAUL: Yes. A little room that went up and down. Then we walked along a very dark little street under the earth.

JOHN: A tunnel.

PAUL: A tunnel. We walked along the little tunnel. It was very dark ... I hit my head on the roof ... Look!

MARY: Poor old Paul!

PAUL: I had an electric torch in my hand but we had to be careful. It was very wet and cold. At the end of the tunnel men worked with big machines ... like the machines they break up the streets with. Do you know what I mean?

MARY: Yes, yes. But I cannot understand how they get gold out!

PAUL: Well — it's hard work, but it's not hard to understand, Mary.

JOHN: Don't try to explain it to her, Paul. No woman can understand that!

PAUL: I will try. Mary explains English to me ... so I must try to explain Australia to her!

This is only a small part of the Radio Lesson. You can see that it is an easy and entertaining way of learning English.

You can have a Radio Booklet posted to you each month by writing to:

The Commonwealth Office of
Education
Box 3879, G. P. O.
SYDNEY

You may also obtain information about Continuation Classes and Correspondence Lessons from this address.

If you listen to a Metropolitan Station you will hear this broadcast every Saturday at 12.45 p. m. — 1 p. m. Country Stations (and Perth) broadcast the programme at 7 a. m. — 7.15 a. m. There is a similar programme every Sunday at 7.45 a. m. — 8.15 a. m. (South Australian Stations at 7.15 a. m. — 7.45 a. m.)

The Radio Booklets are free and contain the Broadcast Programmes in the form of English Lessons.

BERLIN (NAN)

At trial in the British Zone, evidence was given to the effect that 9 million D-Mark worth of steel had been smuggled from Western to Eastern Germany, where they were used to further the production of arms for the Soviet Union and its satellites. The Soviet buyers paid the Austrian smugglers Joseph Hasegruber in dollar cash for all shipments.

It's bad business,

SAYS U. S. MILLIONAIRE

"TRIED TO SPEND A MILLION DOLLARS HERE BUT FAILED

There's a lot things you can do with a million dollars. But one of the things you'd find hardest to do is invest them in Australia.

That's according to Mr. Edward Ball, visiting American business man. And he should know.

Two months ago, Mr. Ball landed in Sydney eager to invest 1 million dollars in Australia. Now he's returning to America — and the million is going back with him.

Not unnaturally, Edward Ball has a few pointed remarks to make about Australia.

He's a nuggety, gusty, self-made American millionaire from Florida. While retaining the graces of the Deep South, he speaks his mind.

"If I returned home and told my business associates that I'd invested money in this country," he said, "they'd tell me I should not be allowed out in the wet any more.

"Your whole economy is hamstrung by Government controls."

"IT'S MAD!"

"Look. You're short of dollars; you're young and growing country still awaiting development.

"Back in America. I saw you had thrown out the Socialists and elected a conservative Government, so I say:

"Australia looks like a place for new enterprise and sound investment.

"So I come here, and what do I find? In many respects you've got more controls than Russia.

"I went to Melbourne with the

idea of starting a new, modern, up-to-date plant to manufacture cardboard containers such as we use in America for packing 90 per cent of all consigned goods.

"Everything looked promising. The climate was good, the quality of available labor was excellent, the market was assured.

"All I had to do was import the machinery and ship the raw board material from my plant in Florida, where it is made out of native Florida pine trees.

"But what happens? Your Government won't give me an import licence to bring my own stuff over from America.

"I tell you, it's not only mad. It's bad business.

"I buy all the stuff with my own dollars in America, bring it here, convert it into a saleable commodity, and the Australian pounds I earn stay in this country to be re-invested.

"From Australia's point of view that's a profitable deal. But I guess your Government doesn't look at it that way.

"I can't start a business, and my dollars go back to the US."

In Florida Mr. Ball has wide business interests, including a rail road system, a chain of trading banks, a large number of luxury hotels, real estate, cattleraising properties, afforestation and paper-board manufacturing.

"In America," he said, "we have a saying: 'Three generations from shirtsleeves to shirtsleeves.'

"A man starts off poor, makes a million, his heirs fritter it away, and the third generation ends up poor again.

"That's how it should be in a free country.

"But how free is Australia? I go up to Queensland and find that the State owns better than 85 per cent. of all the land.

"DEAD HAND"

"They work this lease system. And even where you can buy land the Government can resume it any time it wants.

"I say that's communism. When a man can't own the land he's working on, that's the end of freedom.

"I figured on picking up a cattle station in Australia, which I regard as one of the finest countries in the world for beef raising.

"But I certainly don't intend to develop land which I cannot own.

"On top of that I find that the price of beef is regulated by the Government and I's get only £25 to £40 for a 1,000-lb. steer which would bring up to £160 in the free market in America.

"That's no good to me. I couldn't raise cattle with the dead hand of Government control weighing down every carcass."

In Honolulu, on the way to Australia, officials told Mr. Ball that he would have difficulty in buying a modern American car in Australia.

CAR IS OUT

So he went out and bought a shining 1951 model, put it on board the ship the same day and brought it with him to Australia.

On arrival in Sydney he found he had to pay £500 duty and deposit a £1,000 bond with the Australian Customs, together with a signed undertaking that he would not sell the car in this country. He paid in dollars.

"Now," he said, "that surprised me. It's easier for me to leave the car here when I go and buy a new one when I get back to the States.

"But your Government doesn't

look at it that way. It's going to make me take it back.

"As a business deal that's unsound. If I sold the car here for what it cost me, plus freight, some Australian would be driving a beautiful modern car round Sydney, the customs would be £500 better off, and everybody would be happy.

"But, as it is, I'll have to ship it back, get my £1,500 refunded, and pay freight to America on a car I don't want any more. It's crazy."

OUR HOTELS

Mr. Ball said he had driven his own car through Queensland, New South Wales, Victoria, and South Australia.

"I'd say Australian hotels are about worst I have ever encountered," he said.

"Accommodation is poor, and service just doesn't exist. You shouldn't expect a traveller to have to carry his own grips round in a hotel, but that's what happens here.

"Unless something is done about Australian hotels you can't expect a tourist trade — in fact, a country with hotels as bad as these has no right to attract tourists, anyhow.

"It seems to me," Mr. Ball said, "that Australia is trying to organise itself so that the lazy and incompetent can live just as well as the efficient and conscientious.

"This idea seems to be to make a job employ as many as possible then make it last as long as possible.

"We've gotten where we are in America through making fewer men produce more — not more men produce less.

"Look at the results here. You acreage under wheat is shrinking every year. Production of meat and dairy produce is falling.

"UNHEALTHY"

"People tell me Australia will soon start importing food.

"If that happened in America there'd be a national panic. Yet here everybody views the prospect with equanimity.

"These are unhealthy signs in what should be a lusty, growing young nation.

"Australia must do something about it, and do it quickly. If the Government won't do it, let the people — the private individuals with the capital, enterprise, and energy — get going on the job.

"I hear people say that as regards development Australia is at the stage which the US reached about 100 years ago.

"That may be true. But you don't have to wait 100 years to get where the US is now.

"You don't have to use the tools, the methods, the attitudes of 100 years ago.

"These are fast-moving modern times, and if Australia doesn't move with them it'll never make the grade."

Mr. Ball added that his main impression of Australia was that we were "under-mechanised."

"There's no real shortage of labor in Australia," he says, "only shortage of system, streamlining, and mechanisation.

"SHACKLES"

"In Queensland I watched 20 men laying a concrete strip with an antiquated mixer and a wheelbarrow. Given proper equipment, I could have taken five of those men and done four times the amount of work.

"America's high output per worker is due to the fact that every individual worker is backed by a minimum of 10,000 dollars' worth of machinery.

"Untill Australia gets away from this pick-and-shovel economy it'll get nowhere,

"You're rich in natural resources; the surface of the country has hardly been scratched.

"Remove all these bureaucratic shackles, let enterprise be really free, and Australia will grow quicker than Jack's beanstalk.

"But, in the meantime, there's one man who won't be assisting.

"I'm taking a million dollars' worth of enterprise back to America because — well — your Government just won't play Ball."

(By Larry Boys, "News")

PARIS (NAN)

A Yugohlave draft declaration on the "Rights and Duties of States" has been put on the provisional agenda of the 6th Session of the UN General Assembly, which opened on the 6th November. The Yugoslav motion, which has no doubt been prompted by fear of the Soviet Union, has the support of a number of small nations especially of Latin Americans and Asians, the anti-colonial spirit and policy of which are traditional.

BERLIN (NAN)

It attracts some attention among Western observers that, obviously on Russian orders, the press of the satellite countries has recently declared East Germany the great Central European example, which has to be followed and which has an importance in the international struggle for "Peace" surpassed only by the Soviet Union itself.

The number of articles written about Eastern Germany and the adjectives used are second only to those describing the Soviet Union. They convey the impression that the combination of German industrial capacity and ability with Russian material and masses, a development which has for some time been a nightmare to

freedom-loving mankind, has made immense strides.

Observers think that one of the purposes of putting East Germany in the forefront is to counterbalance the Slavonic and Oriental character of the Soviet Bloc.

ZAGREB. (NAN)

Fares and freights by all transport were increased by 3-400% on the 23rd October. The whole price-structure seems to be out of balance. To give an example, the 3rd class single railway fare from Zagreb to Belgrade is now equal to the monthly pay of an average civil servant. The shoe polisher in Zagreb's Republic Trg — formerly Jellasic Square — earns ten times as much as the same civil servant. He is, however, an independent entrepreneur.

VIENNA (NAN)

A woman who had crossed the Austro - Czechoslovakian border recently told NAN's correspondent that she left her country a few days before risking her life and that of her husband and eleven years daughter, because she, as many others, had feared deportation. She said that they could cross the "iron curtain" because at that sector there were no mines yet only barbed wire which could be cut if the refugees carried strong scissors themselves. According to the woman, the Czech Communists are now preparing black lists of unreliable elements, who will soon be deported to unknown places. "This new action is set up on the Hungarian model, nobody knows anything concrete about it, but we were told by good friends that we were on the black list" — the woman said. "Pressure against peasants has increased to unbearable hardship. Those who harvest for instance 14 - 15 tons of wheat, are often requested to hand in 28

tons. Unreliable peasants, are not paid for their goods handed in, but get a cheque on the State Bank, to be honoured at an undetermined date. Many Russians serve in Czechoslovak uniforms in the Czech army, but local people recognize them immediately from their accent."

Refugees confirm earlier reports that the Czechoslovak Government issued on July 21, 1951, a decree ordering the deportation of 120.000 people, mainly from Slovakia, to the Soviet Union.

W. GERMANY MAY SEND MORE STEEL

Germany hoped to be able to continue to send about 40,000 tons of steel sheets and sections a year to Australia, Mr. Heinz Koring, the leader of the first semi-official West German trade delegation to Australia, said in Adelaide yesterday.

The delegation, of eight manufacturers and Government representatives, will be in Adelaide until Thursday.

Other things in which Germany was anxious to increase trade with Australia included machinery, textile piecegoods, and precision measuring instruments, Mr. Koring said.

Mr. Koring said that Germany could send Australia much of the earthmoving equipment and electric power plant needed for development projects, all free of dollar exchange.

Members of the delegation were yesterday entertained at a joint meeting of the executives of the SA Chamber of Manufactures and the Adelaide Chamber of Commerce.

They inspected General Motors-Holden's plant at Woodville in the afternoon.

US SUSPENDS TIN STOCK-PILING

The US Government suspended its stockpiling of tin because of high foreign prices, and planned a drastic cut in domestic consumption that will mean a shortage of tinplate.

The move was announced by the national production administrator (Mr. Manly Fleischmann). He said all tin bought by the Government would be turned over to industry, but his agency would take steps immediately to save tin.

This, he said, would include new controls on use of tin plate, most of which is used for canning food and other perishables.

Today's move means the purchase of foreign tin for stockpiling will be temporarily halted. Tin will still be bought abroad, but only for industrial use.

At the same time new curbs on tin used in this country will seek to spread available supplies as far as possible for civilian and military needs.

About one - half the total supply of tin now goes into tin plate. Mr. Fleischmann did not specify the exact cuts to be made.

He announced that industry representatives would be called in soon to "consider all possible methods of conserving tin."

At present, use of the metal is to be limited to 90 per cent. of the amount used by any manufacturer, during the first half of 1950.

BUDAPEST (NAN)

Two new iron and metal research institutes have been inaugurated. These institutes are the largest in Central Europe, and their special task is to improve the quality of steel.

— At the Congress of the Radical Socialist Party in Lyon elder statesman Eduard Herriot was re-elected President of the Party.

mažiesiems

Redaguoja Teta Rūta

LAPES PASAKA

IR PASKLIDO GANDAS APIE LAPĖS NEDORYBES

Vienuose namuose gyvena šeškas su gražia šeima, išsikasęs olą po svirnu. Jis pats maitinasi ir šeimą maitina čia pelėmis, čia žiurkėmis, čia laukiniais paukščiais, o ką vištą ar vištuką, tai tegul Dievas myli, kad jis imtų, gal tiktai per dideles šventes ir tai atsargiai, kad ne plunksnelės neliktų aplinkui ties ola.

Bet štai vieną pavakarę į šiuos namus atsilankė lapė, papjovė žąsį ir, užsimitusi ant kupros, nusprūdino į girią. Tačiau, prabėgdama pro svirną, ji pastebėjo po juo ir šešką ir šeško olą, ir piktoji klasutė tyčiomis numetė kelias žąsies plunksnas ties svirnu ir po svirnu ir nulašino kelis kraujo lašus.

Rytą namų šeimininkas pasigedo žąsies; pasigedęs ėmė ieškoti. Žąsies jisai niekur nerado, bet rado kelias jos plunksnas ties svirnu, kelis kraujo lašus... Toliau žiūrėdamas pastebėjo ir po svirnu kelias plunksnas ir šeško olą.

— Tai jau čia šeško darbas! — nusprendė žmogus ir, palindęs po svirnu, iškasė šeško olą, o ten radęs jo vaikus — iškorė visus, kaip piktadėjus.

— O, kad aš taip galėčiau kumelę žmogui papjauti! — rūstaudamas galvojo šeškas.

Ir negalėdamas papjauti kumelės pjovė vištas, antis, bandė ir žąsį, tiktai nenusisekė. Žąsinas sparnais ko neužmušė šeško.

Kitoje vietoje, plynioje, pasigavo kiaunė jėrubę ir, patingėjusi nubėgti iki medelių, ėmė čia jau lygumelėj pietauti. Štai tuo tarpu, iš kur — nežinia, netikėtai atsirado lapė: prabėgdama pro šalį — grybšt iš kiaunės nagų paukštį ir — likite sveiki — nupleškėjo į girią.

Nebuvo tokios dienos, kada lapė kurio nors girios ar laukų gyventojų nenusiskausė. Susitarė ir paukščiai ir žvėrys susaukti seimą ir apskusti lapę susirinkusiems.

Pliuškė šarka ir dabar neiškentė neišpliuškus

lapėi, jog visi rengiasi prieš ją stoti.

— Dabar tu ir už mano išplėštą uodegą užmokėsi! — mandravo šarka.

— Na, kur neužmokėjus! Užmokėsiu! — sutiko ir lapė. — Bet, ar žinai ką, kad man būtų lengviau su visais ne iš sykio atsilyginti, tai atsiimk tu dabar pinigų už uodegą. — Tai tarus, kyštelėjo lapė neva pinigą, neva šiaip ką.

Šarka, manydama, kad lapė iš tikrųjų nori atsilyginti, nusileido nuo medžio ir — prie lapės. — Ta — čiupt ją už sprando.

— Gelbėkite! — suriko pliuškė paukštė.

Bet kas tave dabar gelbės. Lapė triukšt jai sprandą, ir atlikta.

Veltui šarkos pats, aplinkui lekiodamas, ir rėkė ir keikė. Lapė sutriuškino visą šarką.

— Niekai gali būti! — nusprendė lapė, apgalvojusi šarkos žodžius. — Reikia teisėjams po kyši nunešti. Kitaip neišsisuksi!

LAPĖS TEISMAS

O tuo tarpu rinkosi seimas. Teisėjus skyrė tiek naminių, tiek laukinių paukščių ir žvėrių po vieną. Meškinas buvo pirmininkas. Garnį su šernu į teisėjus išrinko laukiniai žvėrys; šunį su ožiu — naminiai. Susėdo teismas ant pievos girioje; visi žvėrys sugulė aplinkui; paukščiai sutūpė medžiuose.

— Bus dabar lapėi! — džiaugėsi visi nuskriaustieji, o ypač zuikis su gaidžiu.

Nebuvo tiktai vienos lapės.

Nusiuntė meškinas katiną, kad pašauktų lapę. Nuėjo katinas... bet lapė pele papirko pasiuntinį, ir tas sugrįžęs pranešė, kad niekur negalėjęs lapės rasti.

Nusiuntė žąsiną, bet tas ir pats negrįžo.

— Suėdė ilgakaklį! Suėdė! — rėkė šarka. — Pati mačiau, kaip lapė jį ėdė.

— Palaukite! Aš pats nueisiu, — pakilo šuo iš vietos ir nubėgo lapės.

Netrukus iš krūmų pasirodė šuo su lape, kurią jis vedė už pakarpos nustvėręs.

— Kodėl tu taip ilgai nėjai? — suniurnėjo ant lapės įpykęs meškinas.

— Neatitrūkau, tamsta! Vis neatitrūkau! — sudėjusi rankas ant pilvo ir nuleidusi akis kalbėjo teisindamasi lapė. — Mat, prasimaniau bičių avilį, tai dabar vargstu su jomis. Laikas spiesti. Reikia spiečių saugoti. Vargas vienas su jomis, daugiau nieko. Kad taip rasčiau gerą bitininką, tai aš tą avilį mielu noru jam atiduočiau... tiktai nelaimė, kad niekas nemoka bičių kopinėti.

(Bus daugiau)

Redaguoja vyr. sktn. A. Krausas

SKILTININKŲ KURSAI

Skiltininkų ramovė Melbourne suruošė kursus skiltininkams. Juos lanko šeši berniukai ir keturios mergaitės. Jiems vadovauja pasktu. A. Gabecas. Pašnekesius praveda skautininkų ramovės nariai ir skautų bičiuliai specialistai. Neseniai kursai suruošė dvi iškylas į kalnus. Netrukus kursai jau baigsis ir Melbourne Tuntas susilauks jaunų vadovų. Tikimasi tuo skautišką veiklą žymiai pagyvinti.

BURIASI TREMTINIAI SKAUTAI

Neseniai įvyko New Yorke estų, gudų, latvių, lietuvių, rusų, ukrainiečių ir vengrų skautų brolių atstovų suvažiavimas, kuriuo metu nutarta nenutraukti Vokietijoje pradėto bendradarbiavimo ir įsteigti sąjungą, pavadintą: "Conference of the Boy-Scouts Movements from behind the Iron Curtain". Šios sąjungos reikalus tarp suvažiavimų tvarkys 3 asmenų sekretoriatas.

KORESPONDENCINĖ BROLIJOS VADOVŲ SUEIGA

Spalio 22 d. prasidėjo Korespondencinė Brolijos Vadovų sueiga Brolijos ir jos vienetų veikimui apžvelgti bei ateities gairėms išryškinti ir Brolijos organams naujam kadencijos laikotarpiui išrinkti. Jau išsiuntinėtose sueigos taisyklės ir dienotvarkė. Visą korespondenciją ir balsavimo korteles reikia siųsti Prezidiumo adresu: Mr. F. Kirša, 928, East Broadway, Boston 27, Mass. U.S.

SENIEJI SKAUTAI

Melbourno "Liepsnojančios Lelijos" židinys kas mėnesį susirenka sueigai, kuriose pravedamos diskusijos įvairiais aktualiais klausimais. Židinio nariai apsidėjo nuolatiniu mokesčiu ir šelpia

Vasario 16-tosios Gimnaziją bei džiovininkus Vokietijoje. Vykdydami pagalbą artimui suruošia kai kada talkas besistatantiems namus.

PADEKA IŠ ALPIŲ

Iš mūsų reprezentacinio vieneto, stovyklavusio tarptautinėje Jamborėje gautas atsakymas į pasiųstą sveikinimą bei paramą Melbourne Židinio iš Austrijos: "Mieli Broliai, Mūsų širdingiausia padėka ir pagarba Jums! Gerai jautėme ir jaučiame Jūsų paramą tiek morale, tiek materiale, todėl dar tvirčiau stengiamės atstovauti Laisvos Lietuvos skautus, išsibarsčiusius po visą platųjį pasaulį. Jums sėkmės ir Aukščiausiojo palaimos! Spaudžiame kairę ir budime!" Vadovų ir skautų parašai.

IŠ RAJONO IR TUNTO PASTOGĖS

Australijos Rajono Vadovybė yra numaciusi Kalėdų atostogų metu sušaukti Melbourne vadovų

LIETUVIŠKOS SPAUDOS KIOSKAS PERTHE

Pranešame, kad Perthe įsteigtas lietuviškos spaudos kioskas, kurio vedėju sutiko būti p. V. Klimaitis, 14 Randell St., Perth.

Kioske bus gaunami visi mūsų ir kitų leidyklų leidiniai.

AL Leidykla

100-SIS AL PRENUMERATORIUS 1952 METAMS

Iki lapkričio 24 dienos Australijos Lietuvį 1952 metams jau užsisakė 100 tautiečių. Šimtuojų prenumeratorium yra p. Č. Čekauskas, Pinjarra, W. A.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Juozas Kėkštas RAMYBĖ MAN

suvažiavimą, o Melbourne Tuntas ruošiasi kelių dienų stovyklai. Linkime, kad šie sumanymai būtų ir įvykdyti.

PIRMIEJI PRENUMERATORIAI

Lietuvos Skautų Sąjungos įkūrėjas ir pirmūnas vyr. sktn. Petras Jurgėla jau paruošė spaudai stambų veikalą "Lietuviškoji Skautija". Jame autorius duoda išsamią skautiškojo judėjimo apžvalgą nuo įsisteigimo iki 1949 metų. Telkiant lėšas Australijai paskirta 100 prenumeratorių. Pirmieji užsisakė ir po vieną svarą įmokėjo: 1) Gabeckas, Aleksas, 2) Krausas, Antanas, 3) Mažulionis, Ev., 4) Kaminskis B., 5) Pečiulis, J., 6) Kuzmickas K., 7) Raudys, A., 8) Gestartas, Iz. BroLIAI ir sesės, paremkime mūsų Sąjungos istorijos išleidimą. Prenumeratos mokeskis 1 svaras. Užsisakyti ir pinigus siųti leidėjo atstovui: A. Krausas, 24 Grandview ave., Maribyrnong, Vic.

Poezijos lankas. 45 psl. Išleido Gabija 1951 m. Kaina 80 am. ct. Knyga gaunama šiuo adresu: Gabija, 340 Union ave., Brooklyn 11 N. Y., USA, ir pas platintojus. Lazdynų Pelėda MOTULĖ PAVILIOJO. Apsysaka. Išleido Gabija 1951. Dail. I. Davydovaitė. 43 psl., kaina 60 am. ct. Knyga gaunama: Gabija, 340 Union ave. Brooklyn 11, N. Y. USA, ir pas platintojus.

Poezijos antologija Ž E M Ė. Trečdalis antologijos užima studijinis įvadas, kurį parašė Juozas Grinius. "Žemė" redagavo Kazys Bradūnas. Be autoriaus joje dar telpa J. Kėkšto, A. Nykos Niliūno, V. Mačernio ir H. Nagio kūriniai. Išleido "Lietuvių Dienos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3 Calif. 200 psl. Kaina 4 dol,

Redaguoja VINCAS ČEPLIAUSKAS

NEBAIGTOS PIRMENYBĖS

Šis straipsnis dėl kai kurių priežasčių dedamas kiek pavėluotai, už ką suinteresuotus asmenis labai atsipašome. — Red. š. m. spalio 13 d. Adelaidės lietuvių sporto visuomenė buvo liūdininkai nebaigtu 1951 m. Australijos Lietuvių Krepšinio pirmenybių ir didelės skriaudos, padarytos Vakarų Australijos Lietuvių komandai. Kieno tai kaltė, ne man spręsti, bet karčių priekaištų prašosi sekantieji faktai:

1) Kodėl komandų vadovai prieš pirmenybes nesutarė, kokia sistema bus pravedamos pirmenybės? Jei tas būtų buvę padaryta, neįvyktų tie bereikalingi ginčai ir nemalonių scenos OBI salės žaidėjų rūbinėje.

2) Kodėl p. Šutas neprisistatė kaip Krašto Valdybos atstovas ir nepaaiškino pirmenybių statuto prieš pirmenybes, o padarė tai tik kilus ginčui po pirmųjų Adelaidės ir Melbourneo rungtynių?

3) Kodėl pirmenybes nulėmė taškų santykis, o ne dviejų minučių sistema, kaip buvo paskelbta prieš pirmenybes?

4) Kodėl, pamiršus visus taškų santykius bei burtų traukimus (kas buvo siūloma kilus ginčui) ir vieton to pagalvojus apie Pertho žaidėjų pasiaukojimą (netekimą algos ir nepalyginamas su kitom komandom kelionės išlaidas) nebuvo ieškota džentelmeniškos išeities iš susidariusios padėties, išsprendžiant pirmenybių nugalėtoją aikštėje, o ne salės rūbinėje? Koks buvo visų objektyvių žiūrovų nusivylimas, kai Pertho žaidėjai išėję į aikštę rungtynėms su Melbourne ar Adelaide, buvo nu-

siūsti atgal į rūbinę, esą taškai nulėmę, jog Perthui nebereikėsia daugiau žaisti...

5) Kodėl laimėtojai gavo keturias taures, vice-meisteris vieną, o kitos dvi komandos nieko? Ar negalima buvo paskirti bent po mažą dovanėlę ir kitiems dviem pirmenybių dalyviams, tų pirmenybių prisiminimui?

Štai paskutiniai Pertho žaidėjų žodžiai, išvykstant iš Adelaidės: "Tik išlipus iš lėktuvo Adelaidėje o vėliau ir kitomis progomis buvo mums pareikšta, kad tik dėl mūsų atvykimo šios pirmenybės įvyko. Jeigu mes būtume pralaimėję aikštėje, nieko nepadarysi, bet būti paprastai nustumtiems į šalį yra labai skaudu. Nenoromis tenka mums pagalvoti, kad mes buvome tas vergas, kuris atliko savo darbą, o dabar gali eiti."

J. Jonavičius, 479 Port Road, Croydon, S. A.

LIETUVIAI SOVIETŲ SĄJUNGOS KREPŠINIO MEISTERIS

Kauno krepšininčių komanda "Zalgiris" š. m. rugsėjo mėn. vykusiose Maskvoje visos Sovietų Sąjungos krepšinio pirmenybėse laimėjo pirmą vietą.

— Įvykusiose Paryžiuje Europos krepšinio pirmenybėse Sovietų Sąjunga laimėjo Europos Krepšinio 1951 m. meisterio titulą.

Sovietų S-gos krepšinio rinktinėje žaidė lietuviai krepšinininkai Lagunavičius, Kolakauskas, Butautas ir kt.

— P. Vaitonis išsikovojo KanaDOS šachmatų pirmenybėse meisterio titulą.

TAUTOS FONDUI AUKŲ RINKIMO VAJAUS REZULTATAI

Informuodami Adelaidės Apylinkės Lietuvių Bendruomenę skelbiame Tautos Fondui aukų vajaus rezultatus.

Aukotojams pasirašant ALB Krašto Valdybos paruoštuose aukų lapuose rugsėjo mėnesį viso aukų surinkta ir Tautos Fondo atstovybei su aukų lapais pasiųsta £143.12.1, iš kurių £42.11.7 gauta prie įėjimo rugsėjo 8 dienos minėjime.

Aukų rinkėjais dalyvavo organizacinių grupių įvairūs pareigūnai ir du Valdybos nariai, kurių pavardės su aukomis čia minimos abėcėlės tvarka:

Kalvaitis J.	£13.8.0
Morkys V.	£16.17.9
Opulskis V.	£0.10.0
Ratkevičius V.	£2
Šimkus V.	£36.10.0
Taparauskas E.	£1.2.0
Taparauskas K.	£2
Vizbaras J.	£3.14.0
Vildžius J.	£4
Vosylus V.	£2.2.0
Zdnavičius J.	£18.15.0

Rugsėjo 8 d. aukas rinko S. Lelytė, Pyragiūtė ir E. Taparauskas.

Rugsėjo mėnesį aukėjo 249 asmenys, iš kurių 121 aukėjo rugsėjo 8 dieną.

Negalint šia proga išvardinti visų tautiečių, savo aukomis prisidejusių prie mūsų Tautos gelbėjimo darbo, tuo tarpu skelbiame trijų dosniausių aukotojų pavardės, būtent:

Zamoiskis C.	£10
Martišius J.	£5
Poškus J.	£2.10.0

Už aukas ir talkininkavimą aukų rinkime nuoširdžiausiai dėkojame.

Kadangi Tėvynės gelbėjimo pastangų efektingumas labai priklauso nuo nuolatinio aukų plaukimo, tai Adelaidės apylinkės tautiečiams (Pietų Australijos lietuviams), ypač tiems, kurie dar nėra aukoję, ta proga maloniai primename, kad Tautos Fondui aukų lapai valdyboj yra visada atviri ir tautiečių aukos su parašais nuolat laukiamos. Kartu primename, kad aukas galima siūsti ir šiuo nuolatinio Valdybos adresu: Box 1296L, G. P. O., Adelaide. ALB Adelaidės Apyl. Valdyba

NAUJAS SPAUDOS KIOSKO VEDĖJAS SYDNĖJUJE

Spaudos kiosko vedėja p-nia E. Gensienė dėl emigracijos pasitraukė iš vedėjos pareigų, jos vieton spaudos kiosko vedėju sutiko būti Alfonsas Žukauskas, 12 Wilga St., Burwood/Sydney.

P-niai E. Gensienėi, sąžiningai ir nuoširdžiai organizavusiai lietuviškos spaudos platinimą ir tuo daug pasitarnavusiai lietuvių visuomenei Sydnėje, nuoširdžiai dėkojame.

Naujajam mūsų bendradarbiui p. Alf. Žukauskui linkime sėkmės garbingose, bet ir atsakingose pareigose.

AL Leidykla

LIETUVIŲ TEISININKŲ DRAUGIJA

Visuotinio Australijos Lietuvių Teisininkų Skyriaus susirinkimo Adelaidėje nutarimu, 1951 m. lapkričio 18 d. rinkimų komisija suvedė draugijos narių balsavimą rinkti Centro Valdybai, Revizijos Komisijai ir Garbės Teismui. Iš 35 narių padavė balsus 25. Net pavieniai teisininkai, toliau gyvenantieji nuo Adelaidės, balsavo. Tik vienas Sydnėjus nepadavė žinios apie save, nors laiku ten buvo nusiųstos balsavimo kortelės ir instrukcijos.

LTD, berods, pirma bando visu tremties mastu, plačiai išsklaidytos, praveisti savo organizacijos rinkimus. Sprendžiant iš Australijos praktikos, reikia manyti, kad visi rinkimai be galo sunkiose sąlygose ir komplikuoti gerai praeis.

L. T. Draugijai teko daug vargo pakelti. Iš Europos persikelti į Ameriką ir ten naujose sąlygose su likučiais vadovaujančių organų atkurti draugijos veiklą — tam reikėjo milžiniško darbo ir atsidavimo. Netrukus, po mėnesio korespondencinis, naujas rinkimų būdas parodys save — L. T. D. U. jau turės demokratiškiausią išrinktus vyriausius savo organus.

Palaimintas ryžtas, palaimintas darbas!

Prašomas atsiliepti

JURGIS BULATOVAS

arba žiną apie jį prašomi pranešti Jonui Frankui, 30 Barnet St., Yarraville, Melbourne, Vic.

TEISĖS PATARĖJAS

(Patarimus teisiniais klausimais duoda Lietuvių Teisininkų Draugijos Valdyba)

A. Jurgutis, E. Geelong, Vic.

Dėl išvažiavimo į Ameriką aš gavau iš Melbourne Konsulato tokį atsakymą: norinčių išvažiuoti daug, Lietuvos kvota maža, tamsta. gausi palaukti eilės gal dvejus ar trejus metus.

Kaip yra su DP kvota? Aš turiu visus reikiamus dokumentus. Jei, kaip Tamstos rašėte (žr. AL Nr. 20/1951 m.) buvę DP gali ta kvota pasinaudoti, tai kodėl Konsulatas man jos netaiko?

— Atsakome.

Paaiškėjo, kad panašiai atsakė Melbourne Konsulatas ne tik T., bet ir kitiems. Kodėl? Dėl buvimo, tai yra ir įstatymas ir D. P. kvota keturiasdešimčiai tūkstančių (su viršum) žmonių. Tai gerai žino ir Melbourne Konsulatas. Nelaimė tik, kad to įstatymo, kiek jis liečia Australiją, centras ligi šiol dar nevykdė: Melbourne Konsulatas iki šiol dar nėra gavęs tam lėšų ir dėl to emigracijos pagal DP kvotą negali būti. Visų prašytojų bylos eina pagal senąjį įstatymą, kuris numato Lietuvos mažą kvotą.

J. Sidaras, Woodside, S. A.

Jau metai kaip dirbu pas ūkininką. Viską dirbu, dirbu nuo tamsos iki tamsos. Atostogų neturėjau. Retesnį sekmadienį turiu liuosą. Išskyrus Velykas, Kalėdas ir N. Metus, kitų švenčių nėra. Sirgau savo lėšomis.

Iš pažįstamų girdėjau, kad mieste kitaip tvarko darbą. Parašykite, kaip yra, kaip kiti ūkiuose gyvena.

— Mielu noru Tamstai duodame atsakymą.

— Žemės ūkyje darbininkui iš viso sunkiau negu fabrike. Jis neturi tokio ryšio su kitais darbininkais kaip mieste. Jis dažniausiai be sąjungos, vienas pats be patarimo ir pagalbos. Jį lengva nuskrėsti.

Kituose ūkiuose darbininkai turi: privalomas (ūkininkui) darbo sutartis, dirba 40 val. į savaitę, apmokamas atostogas, didesnę atlyginimą už viršvalandžius, darbo sąlygų apsaugojimą ir visas nustatytąsias šventes.

Ir jei dėl darbo kas suseraga, jo

gydymą apmoka ūkininkas. Žodžiu, ten yra darbininko apsauga. Didesnė ar mažesnė apsauga, žiūrint, kiek patys darbininkai yra jas išsikovoję.

Maža Tamstai paguodos, kad kitur yra geriau. Tamstai įdomiau žinoti, ar Tamstai gali būti geriau ir, jei gali, tai kaip padaryti tai. Į šiuos klausimus Tamsta gausi atsakymą kitame šio laikraščio numeryje. Prašome sekti jį.

PAMINĖTA LATVIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Š. m. lapkričio 18 d. Adelaidėje įvyko Latvijos nepriklausomybės paskelbimo 33-jų sukaktuvių minėjimas. Dalyvaujant apie 700 Adelaidės latvių, K. Polis perskaitė anglų kalba straipsnį apie Latviją, po jo dr. A. Strastinš prabilo į tautiečius ilgesne kalba.

Antroje, meninėje minėjimo dalyje, K. Svenes vadovaujamas 38 asmenų mišrus choras ir solo, baritonas E. Petrevics, padainavo po keletą šventei pritaikintų dainų. Minėjimas užruko viso apie 2 valandas.

Į minėjimą buvo kviestas ir lietuvių vardu sveikinamąjį žodį tarė Adelaidės Apyl. Valdybos pirmininkas p. Lapšys.

P A D Ė K A

1951 metų Australijos lietuvių krepšinio pirmenybių organizatoriui, Adelaidės Vyties sporto klubo Valdybai, ALB Krašto Valdyba už padėtas dideles pastangas, rūpesčius bei sugebėjimą tvarkant pirmenybių reikalus, o taip pat Melbourne, Sydnėjus ir Pertho sporto klubų valdyboms, kurios, nežiūrint sunkių sąlygų, nugalėjo visas kliūtis, kad jų komandos galėtų minimose pirmenybėse dalyvauti, šiuo reiškia nuoširdžią padėką.

Krašto Valdyba dėkoja taip pat Adelaidės visuomenei, kuri parodė didelį lietuvišką svetingumą, aprūpindama nakvyne ir maistu atvykusius sportininkus, ir taip pat visiems tiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu yra prisidėję prie šių pirmenybių sėkmingo pravedimo.

A. Ustjanaskas
ALB Krašto Valdybos Vyr.
Sporto Įgaliotinis

KARAS KORĖJOJE

Teritorinių pasikeitimų pastarųjų dviejų savaitių laikotarpyje beveik nevyko. Tačiau šiame laikotarpyje išryškėjo eilė svarbių faktų, kurie gali pakeisti visą karo eigą, ją išplėsti, arba prieiti prie taikos.

Sąjungininkų karo vadovybė patvirtino, kad raudonieji išžudė per 8000 amerikiečių karo belaisvių, priedo dar per 7.000 korėjiečių bei po simtą kitą ir kitų sąjungininkų. Šis faktas iššaukė ypač didelį susijaudinimą Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Eite senatorių reikalauja panaudoti atominis ginklus, tačiau konstatuojama, kad Siaurės Korėjoje jau nėra taikinių atominėms bomboms, nes viskas sugriauta. Prašosi išvada, kad tekėtų bombarduoti karo taikinius Mandžiūrijoje.

Sąjungininkų karo vadovybė taip pat konstatuoja, kad raudonieji fronte turi apie 1500 rusų gamybos lėktuvų, 450 tankų ir labai stiprią artileriją. Sąjungininkų nuostonai kasdien didėja. Vien amerikiečiai jau turi virš 100.000 žmonių užmuštais, sužeistais ar dingusiais be žinios; kasdien netenkama 1-2 lėktuvų. Ryšy su tokia padėtimi, kaip atrodo, abi pusės norinčios pasiekti taiką Korėjoje (raudonieji turi jau apie pusantro milijono aukų). Sąjungininkai pasiūlė paliaubas tokiomis sąlygomis: jeigu taikos sutartis bus pasirašyta laike 30 dienų, tai demarkacijos linija eisianti dabartine fronto linija. Po komunistų kai kurių priešpasiūlymų, plicita susitarimo dėl demarkacijos linijos. Tačiau dar tebėra daug nežinomųjų ir sunku spręsti, ar taiką pavyks sudaryti. Kaip žinome komunistai kiekvienu momentu gali rasti priežastį pasitarimus nutraukti.

Mūšiai fronte visą laiką eina labai smarkūs, dažniausiai puolant raudoniesiems.

Mr. CHURCHILL Į JAV

Lapkričio 29 d. Britų ministeris pirmininkas ir karo ministeris Mr. W. Churchill, lydimas užs. reikalų ministerio Mr. Edeno, atomo eksperto lordo Cherwell ir kitų, išvyksta į JAV, kur turės visą eilę svarbių pasitarimų su Prez. Trumanu, o vėliau Kanado-

je su jos vyriausybe.

Spaudos žiniomis, Mr. Churchill pirmiausia prašysiąs Prez. Trumaną, kad JAV-bių karo aviacija Anglijoje būtų dar labiau sustiprinta ir galėtų efektyviai ginti Angliją nuo galimų rusų aviacijos puolimų.

Be to, bus aptarta visa eilė ir kitų ūkio bei politikos klausimų.

NERAMUMAI EGIPTE TĖSIASI

Egiptiečiai visiškai pereina į partizaninį karą. Port Saide ir kitose vietovėse nutraukti telefono laidai. Partizanai užpildinėja anglų transportus. Ismailoje prie Suezio kanalo įvyko tikras karas tarp britų karių ir Egipto policijos. Užmušta 4 britų karininkai ir 4 kareiviai, egiptiečių žuvo 6 asmenys.

Religinės organizacijos siekiančios paskelbti britams šventąjį karą.

Egipto vyriausybė oficialiai organizuoja partizaninį judėjimą prieš britus.

Pasitraukus Egipto darbininkams, kurie dirbo kanalo zonoje, anglai siunčia specialius dalinius jiems pakeisti.

NUSIGINKLAVIMO PLANAI

Prasidėjusioje JT sesijoje Paryžiuje, kaip jau anksčiau rašėme, JAV, Britanija ir Prancūzija patiekė platų ir konkretų nusiginklavimo planą. Kaip ir buvo laukiama, Sovietai kategoriškai tą planą atmetė ir pasiūlė savąjį, kurio pagrindinė mintis yra ta, jog visi turi nusiginkluoti, išskyrus S. Rusiją. Po to, žinoma, Sovietai įgyvendins taiką...

Tačiau JT pilnaties susirinkimas nusprendė Vakariečių planą svarstyti tuojau, gi Sovietų — sesijos pabaigoje, kaip neaktualų.

Numatoma, kad visumos susirinkimas priims nutarimą, kuriuo bus įsteigta ginklavimosi reikalams komisija, pakeičianti ir dabartinę Atominės Energijos Komisiją. Jos uždavinys būtų paruošti konkrečią nusiginklavimo sutartį, atvirą visoms tautoms, tačiau ji įsigaliojotų tik ratifikavus ją didžiosioms valstybėms, taigi ir Sov. Sąjungai.

Kadangi aišku, kad S. Sąjunga jokios sutarties neratifikuos, tai vietoj nusiginklavimo vyksta pa-

skubintas apsiginklavimas.

— Anglų kariuomenės skaičius spalio mėnesį jau siekė 840.000.

— Persijos vyriausybė susitarė su Egipto vyriausybe dėl naftos tiekimo Egiptui.

PRANEŠIMAS MELBOURNO LIETUVIAMS

Š. m. gruodžio 8 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Cathedral Hall, Fitzroy, įvyksta

JURATĖS IR KASTYČIO ir IŠRAIŠKOS ŠOKIŲ PREMJERA

Antras pastatymas įvyksta gruodžio 22 dieną, šeštadienį, 7 val. vakaro toje pat salėje — Cathedral Hall.

Vaidinimą paruošė p. R. Karde-liukienė. Išraiškos šokiai — p. D. Nasvytytės.

Melbourn Apylinkės Valdyba

P A D Ė K A

Nuoširdžiai prisidėjusiems prie Lietuvos krikšto 700 metų jubiliejaus minėjimo Melbourne š. m. spalio mėn. 27 d. Jubiliejaus Rengimo Komitetas išreiškia viešą padėką: prof. P. V. Raulinaičiui, chorui "Aidas", dirig. A. Čelnai, p.p. V. Zdanavičiui ir P. Morkūnui, A. Valiui, Danutei Nasvytytei ir šokėjų grupei, A. Karazijienei, St. Gabrielavičiui, A. Gabičiui ir A. Viregiui.

Gilią padėką jaučiame J. E. Vyskupui Vesters ir Viktorijos Imigracijos šefui Mr. A. H. Priest Jubiliejaus Rengimo Komitetas

G. S T E I N B E R G S

Importer, Exporter, Bookseller, Bookpublisher
371, Clarendon St., Sth Melbourne
S. C. 5., Vic.
Phone MX 5970

Wir bieten an:

W e i h n a c h t s k e r z e n — weisse und farbige in Packungen zu je 12 Stueck. Preis 5/6 fuer 12 Stueck (einschliesslich Packung und Postausgaben).

C h r i s t b a u m — L e u c h t e r — angefertigt von europaischen Spezialisten. Packungen zu je 12 Stueck. Preis 16/0 fuer 12 Stueck (einschliesslich Packung und Postausgaben).

MUSŲ RĖMĖJAI

Paramos Australijos Lietuviui
atsiuntė šie tautiečiai:

Vl. Šablevičius	5/0
L. Sakalauskas	2/0
V. Palaitis	8/0
Simas Jokūbaitis	3/0
P. Šaulys	3/0
J. Andziulis	3/0
Z. Dauskursas	13/0

Visiems nuoširdus ačiū!

AL Leidykla

VLADAS MACAITIS

iš Argentinos paieško brolio
IGNO MACAIČIO

Prašau atsilipti arba žinančius
apie jį pranešti šiuo adresu:
Vladas Macaitis, Quilmas 184,
Buenos Aires, Argentine.

IŠNUOMOJAMAS

atskiras kambarys
2 asmenim su vonia-virtuve. Tei-
rautis redakcijoje.

TRIPLE FREE SERVICE

TRIGUBAS NEMOKAMAS APTARNAVIMAS

pravažiavus 250 — 1000 — 2000 mylių
kartu su

šešių mėnesių arba 5.000 mylių garantija.

Aplankykite ir išsirinkite Jūsų mėgiamiausią mašiną tarp di-
džiausio kiekio Britų bei kontinento motociklų, kurie išdėstyti
mūsų įmonės patalpoje. Pirkite ir važiukite, žinodami, kad Jūsų
įsigytas motociklas bus ilgiausiai ir sąžiningiausiai nemokamai ap-
tarnaujamas tik firmos

W. FRANK JOHNS

Liberty Motors

35—39 Payneham Rd., St. Peters
3 London St., Pt. Lincoln

Mes atstovaujame Ariel, A. J. S., B. S. A., B. M. W., Velocette,
Triumph, Matchless, Royal Enfield, Moto Guzzi ir visus po-
puliarius lengvo tipo dviejų taktų motociklus.

Šiame steite mes atstovaujame žinomus austrų dviejų cilinderių
motociklus

P U C H

Telefonu F 6859 užsakykite laiką vakariniam demonstravimui.
"PIRKITE TEN, KUR GERIAUSIAI APTARNAUJAMA"

Visuose reikaluose Jums padeda

JUOZO ŽUKAUSKO

KALBINĖ — TEISINĖ — INFORMACINĖ — PAGALBA

Dokumentų vertimai ir jų tvirtinimas. — Visų rūšių raštai
angliškai — Visokiariopa informacija. — Kalbinė pagalba iš-
taigose. — Tarpininkavimas perkant ar parduodant nuosavybę
Atsakymai į klausimus. + Pasitarnaujama ir korespondenci-
niu būdu.

Kreiptis:

Kasdien 2—5 val. p. p. ir šeš-
tadieniais 10—1 val. —
706 Manchester Unity Building
185 Elizabeth St.
S y d n e y

Tel.: M4878

Kasdien 6—8 val. vak. —
10 Peel St.,
Kirribilli,
S y d n e y.

Tel.: XB4312

Korespondencijai adresas: Box 58, Milson's Point P.O., Sydney

DĖMESIO, N. ZELANDIJA!

Kas žino dailininko
RUDOLFO GOPO
adresą, maloniai prašomi praneš-
ti: Mr. Alb. Levickis, 28 Cardwell
St., Adelaide, S. Australia

NAMUS

AR ŽEMĖS SKLYPĄ
geriausia pirkti tarpininkau-
jan:

WESTERN & COCKS

Nekilnojamyjū turty parda-
vimo agentams. Sąžiningas
patarnavimas. Sutvarkomi
visi pirkimo ir paskolos gavi-
mo dokumentai.

Adresas:

Savings Bank Buildings
(8-tas aukštas)
Kings William St. Adelaide
Tel. C 3942, priv. X4461 ir
LF 3350

AUSTRALIJOS LIETUVIS

redaguojamas Redakcinės Kole-
gijos. Ats. redaktorius Jurgis
Glušauskas. LEIDĖJAS — Aust-
ralijos Lietuvio Leidykla. Raštus
Redakcija taisy ir trumpina savo
nuožiūra. Honorarai mokami tik
iš anksto susitarus. PRENUME-
RATA: metams £2.10.0; pusei
metų — I pusmečiui £1.11.0, ant-
ram pusmečiui £1.6.0; metų ket-
virčiui — I ketv. 19/0, II-IV ket-
virčiams po 14/0 (į I pusmečio ir
I ketvirčio prenumeratą įskaityta
kalendoriaus vertė — 5 šil.). Už-
sienin kaina: metams £2.5.0, pu-
sei metų £1.6.0, 3 mėn. 14/0. At-
skiras numeris 2/0. SKELBI-
MAI: Prekybiniai 2/0 už kvadra-
tinį colį, neprekybiniai po 2 pen-
sus už žodį. Už skelbimų turinį
Redakcija neatsako.

Adresas:

AUSTRALIJOS LIETUVIS
35 Cator St. H i n d m a r s h,
A D E L A I D E, S. A.

The Australian Lithuanian, the
Lithuanian fortnightly. Autho-
rised Jurgis Glušauskas.

Printed by Australijos Lietuvis
Publ. Co., 35 Cator St. Hind-
marsh, S. A.